

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie gminy Sobótka
w 2022 roku

SOBÓTKA

Sobótka, kwiecień 2023 r.

1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sobótka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1549 ze zm.), zwaną dalej ustawą, jednym z zadań gminy jest dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na jej terenie. Szczegółowy zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb ustawy.

Analizę dla gminy Sobótka sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), podmioty zbierające odpady komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Zagadnienia ogólne

Gmina Sobótka w roku 2022 realizowała zadanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia na podstawie umowy nr 230/21 z dnia 02.08.2021 r. Szczegółowe warunki realizacji zadania dotyczące odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Sobótka został uszczegółowiony w załączniku nr 1 do niniejszej umowy. Umowa 230/21 z dnia 02.08.2021 r. została zawarta na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 19 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych, tzw. zamówienie in house, z ZUK HADLUX Sp. z o.o. z okresem obowiązywania do dnia 31.12.2025 r. W wyniku zawarcia przedmiotowej umowy Gmina Sobótka, za świadczoną usługę odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych, zapłaciła Wykonawcy łączną kwotę w wysokości 4.871.703.61 zł, co stanowi wzrost kosztów ok. 4 % w stosunku do roku poprzedniego (4.686.505,82 zł).

Przedmiot w/w umów obejmował w szczególności:

- odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na nieruchomościach zamieszkałych, z pojemników będących własnością mieszkańców,
- organizację selektywnej zbiórki odpadów poprzez odbiór selektywnie zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz dostarczenie worków do

- selektywnej zbiórki w domach jednorodzinnych, poprzez dostarczenie kompletu worków (żółte, niebieskie, białe, zielone i brązowe) o pojemności od 60 do 120 l,
- odbieranie odpadów wielkogabarytowych, mebli, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wielkogabarytowych opakowań ulegających biodegradacji z nieruchomości zamieszkałych wraz z ich zagospodarowaniem.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Sobótka przyjętym Uchwałą Nr XIII/133/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. (oraz zmieniony i przyjęty nową Uchwałą Nr LIX/504/22 z dnia 29 grudnia 2022r.) wszystkich właścicieli nieruchomości obowiązywało zbieranie i gromadzenie odpadów w sposób selektywny. Na terenie gminy funkcjonowały dwa systemy zbierania segregowanych odpadów komunalnych, pojemnikowy i workowy. System workowy przeznaczony jest głównie dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych. Każdy z właścicieli domów gromadzi selektywnie zebrane odpady w workach wykonanych z LDPE lub HDPE dostarczonych przez firmę świadczącą usługę odbioru odpadów. Oznaczenie worków zgodne jest z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2028). Pojemność worków uzależniona jest od rodzaju zbieranych odpadów, i tak na bioodpady, szkło bezbarwne i kolorowe przeznaczone są worki o poj. 90 l, a na papier i tworzywa o poj. 120 l. Odpady odbierane były z przed nieruchomości w dni określone w harmonogramie, jednak nie rzadziej niż:

- tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe (żółty) - raz na dwa tygodnie,
- papier (niebieski), szkło bezbarwne (biały) i kolorowe (zielony) - raz w miesiącu,
- bioodpady (brązowy) - w okresie od listopada do marca raz w miesiącu a w pozostałych miesiącach raz na dwa tygodnie.

Mieszkańcy po wystawieniu worka z odpadami w zamian otrzymują nowy worek o odpowiednim przeznaczeniu. Harmonogram odbioru odpadów udostępniany jest na stronach internetowych Gminy i Wykonawcy oraz w Aplikacji Blisko.

System pojemnikowy służy mieszkańcom budynków wielolokalowych. Polega na zbieraniu odpadów w 5 różnych pojemnikach, wyposażenie budynków w pojemniki do zbierania odpadów leży w gestii zarządcy nieruchomości. Oznaczenie pojemników powinno być zgodne z Rozporządzeniem. Odbiór odpadów z pojemników przez Wykonawcę odbywa się wg harmonogramu, minimum raz w tygodniu.

W 4 aptekach zlokalizowanych na terenie miasta zbierane były przeterminowane leki: Apteka „Słowiańska” przy ul. Świdnickiej 17a, Apteka „Rumiankowa” przy ul. R. Zmorskiego 1, Apteka ExpressPharm przy ul. Warszawskiej 9a oraz Apteka „Przyjazna” przy ul. Mickiewicza 1a.

W roku 2022 na terenie gminy dwukrotnie zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu RTV/AGD, tzw. „wystawki”. W ramach prowadzonej akcji mieszkańcy gminy mogli wystawić przed swoje posesje odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV/AGD, które bezpłatnie odbierane były przez ZUK „HADLUX”.

Ponadto zgodnie z Uchwałą nr XIII/134/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. . (oraz zmieniony i przyjęty nową Uchwałą Nr LIX/505/22 z dnia 29 grudnia 2022r.) w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów mieszkańcy gminy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został zorganizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/3 obręb Strzegomiany. Mieszkańcy za okazaniem dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości mogli własnym transportem dostarczyć każdą ilość następujących odpadów:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony w ilości 4 szt./pół roku
- chemikalia, w tym opakowania po chemikaliach,
- odpady zielone,
- odpady ulegające biodegradacji inne niż zielone oraz opakowania ulegające biodegradacji,
- inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach,
- papier i tektura,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe
- odpady budowlane i rozbiórkowe jednorazowo nie więcej niż 500 kg/pół roku.

4. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Większość odebranych odpadów zmieszane o kodzie 20 03 01 trafiło do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) w Zawiszowie (Zawiszów 5, 58-100 Świdnica) – 2973,48 Mg, a pozostałe do instalacji w Bielawie (ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa) – 413,12 Mg oraz Zabrze (ul. Cmentarna 19F, 41-800 Zabrze) – 6,56 Mg i zostały poddane procesom R12 (wymiana odpadów w celu poddania

ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11) i D13 (sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D 1 – D 12).

Odpady o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji) w większości tj. 930,30 Mg zostały przekazane do Instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów ECO Bielawa, pozostała ilość tj. 155,93 Mg zostały przekazane do Instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów PUO Zawiszów. Wszystkie odpady o kodzie 20 02 01 całości została poddana procesowi kompostowania (R3). Ilość selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji w roku 2022 była o ok. 10% większa niż w roku poprzednim.

Po sortowaniu odpadów komunalnych zmieszanych o frakcji 20 03 01, pozostała znaczna ilość odpadów o kodzie 19 12 12, tzw. frakcja nadsitowa > 80 mm która została przekazana do składowania na składowisko Zawiszów w Świdnicy w ilości 1362,76 Mg. Jako pozostałość po sortowaniu odpadów komunalnych zmieszanych zeskładowano także odpady o kodzie 19 05 99, frakcji 0-80 mm w ilości 664,2 Mg oraz odpady o kodzie 19 12 09 w ilości 6,52 Mg.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

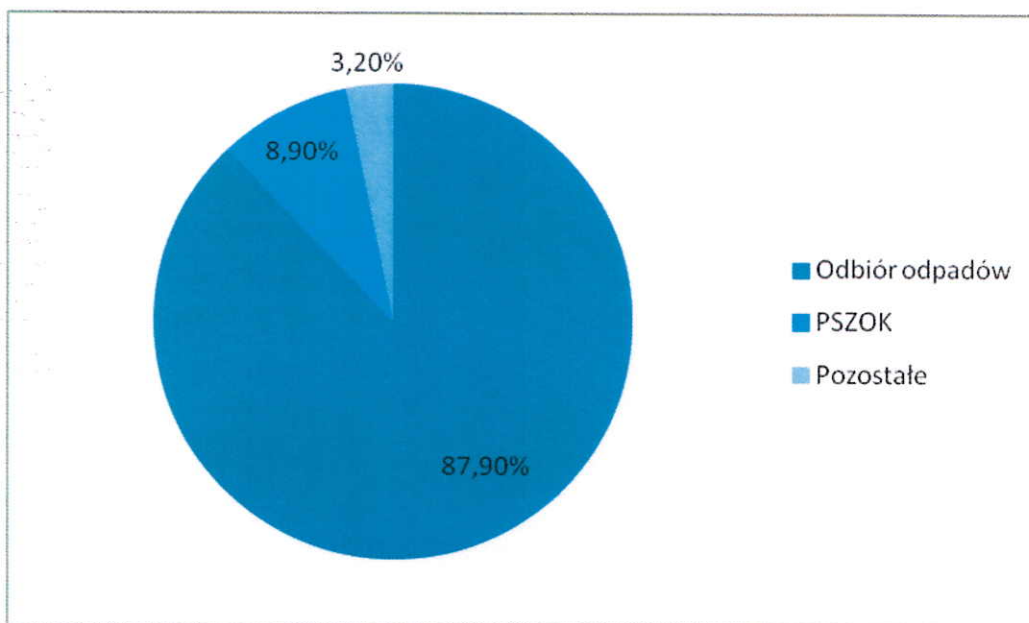
W 2022 nie realizowano żadnego zadania inwestycyjnego związanego z gospodarką odpadami.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Koszt zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy w 2022 roku wyniósł 4 871 703,61 zł.

Ponadto w roku ubiegłym Gmina Sobótka poniosła koszty związane z utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany na terenie zamkniętego składowiska odpadów na działce nr 375/3 obręb Strzegomiany. Koszty te wyniosły 494 531,32 zł, co stanowiło spadek o 1 % do roku poprzedniego (498 691,51 zł).

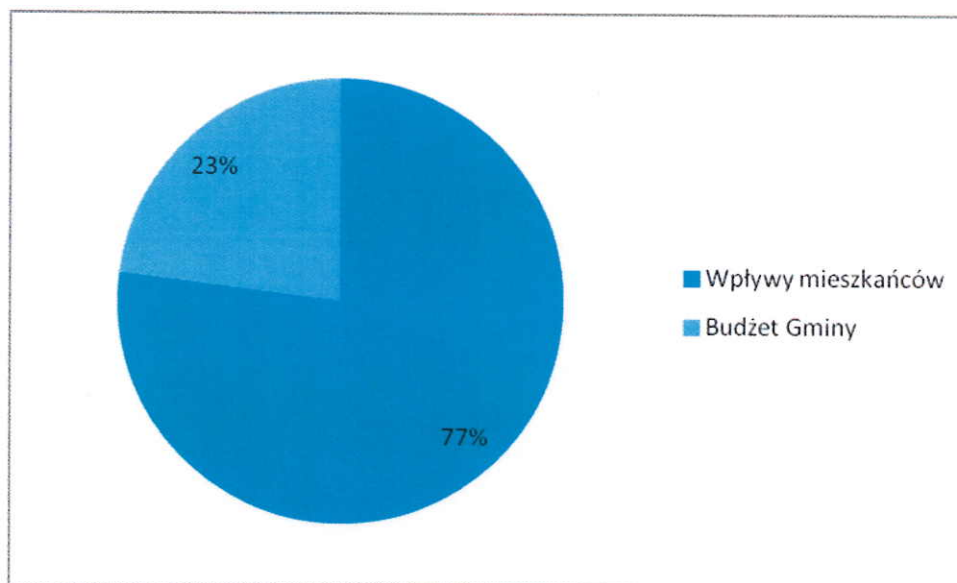
Pozostałe koszty, obejmujące obsługę administracyjną systemu, usuwanie nielegalnych wysypisk z terenu gminy czy zakup materiałów związanych z gospodarką odpadami w 2022 roku wyniosły 175 263,84 zł.

Rys.1. Podział kosztów w roku 2022 związanych z systemem gospodarki odpadami.

Łącznie koszty poniesione w 2022 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły 5 541.498,77 zł, jest to kwota o 2,6 % wyższa niż w roku 2021, co w szczególności wiąże się ze zwiększeniem ilości powstających odpadów, wzrostem kosztów zagospodarowania odpadów na RIPOK oraz wzrostem cen paliw, energii i wynagrodzeń.

W 2022 r. wpływy z tytułu gospodarki odpadami wyniosły 4 261.825,50 zł. Wpływy te pokryły zaledwie 77% wydatków z tego tytułu w roku ubiegłym. Pozostałe koszty (1 279.673,27 zł) zostały pokryte z budżetu Gminy.

Rys. 2 Koszty systemu gospodarki odpadami z podziałem na źródła finansowania

7. Liczba mieszkańców Gminy Sobótka.

Zgodnie z danymi Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych (dalej: BELiDO) w UMiG w Sobótce z grudnia 2022 roku na terenie Gminy Sobótka zameldowane były 12 389 osoby, z czego 6658 osób na terenie miasta i 5731 osób na terenach wiejskich gminy. Z danych będących w posiadaniu Referatu Podatków i Opłat, sporządzonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynika, iż w roku 2022 gminny system objął 11 380 mieszkańców, z czego 6105 osób z terenu miasta (wśród nich 227 osoby zadeklarowały posiadanie kompostownika) oraz 5275 osoby z terenów wiejskich gminy (z czego 758 osób zadeklarowało kompostowanie bioodpadów). Ponadto na terenie gminy zbiórką odpadów komunalnych objęto 354 nieruchomości letniskowych. Różnica pomiędzy danymi BELiDO i z referatu podatków wynika z faktu, iż dane ewidencyjne są danymi meldunkowymi, zaś w deklaracjach uwzględnione są jedynie osoby zamieszkujące, w związku z czym nie zostały w nich ujęte osoby, które przebywają za granicą bądź zamieszkują w innej miejscowości ze względu na miejsce nauki lub pracy.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, w związku z tym właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, muszą posiadać podpisaną umowę na odbiór tych odpadów z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. Ze sprawozdań przekazywanych do tut. urzędu wynika, że odpady komunalne zbierane są w szczególności z placówek handlowych, hoteli i pensjonatów, zakładów usługowych oraz placówek publicznych. Do każdego ze sprawozdań dołączany jest wykaz właścicieli, którzy takie umowy zawarli. Wykazy te są na bieżąco weryfikowane. Właściciele nieruchomości, którzy umowy nie zawarli wzywani są do okazania się taką umową, a w przypadku jej braku do podpisania z przedsiębiorstwem posiadającym wpis do rejestru. W 2022 r. na terenie gminy 269 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych zawarło takie umowy.

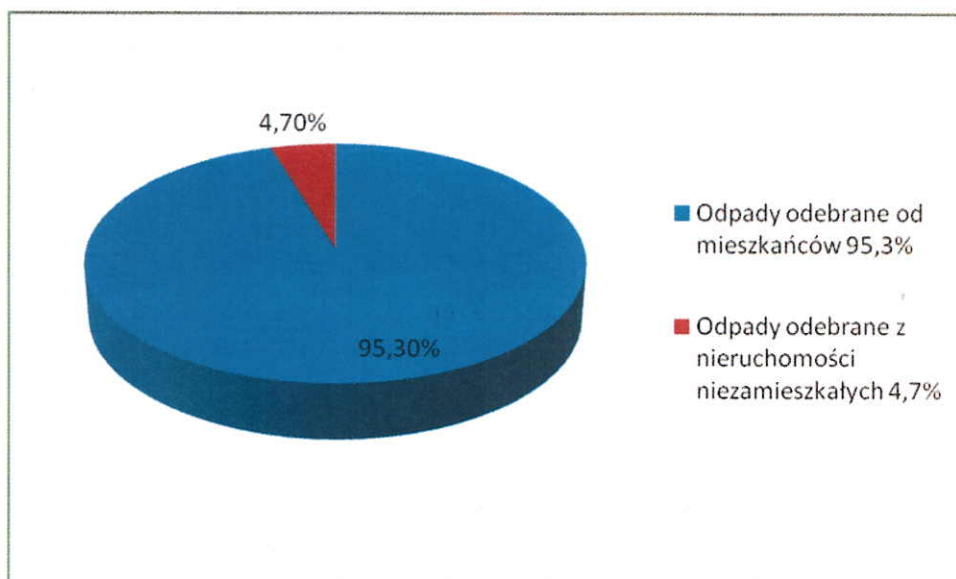
9. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Na terenie gminy Sobótka wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na koniec 2022 roku było wpisanych 11 przedsiębiorstw. Firmami z rejestru, które faktycznie odbierały odpady na terenie gminy były: Zakład Usług Komunalnych „HADLUX” Sp. z o.o., EKO ŚLĘŻA Sp. z o. o. , Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk, Eko-Logis Jacek Adamczyk oraz Makalu Sp. z o.o.

W 2021 roku na terenie gminy Sobótka łącznie zebrano 3 394,68 Mg odpadów zmieszanych (dane na podstawie rocznego sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami),

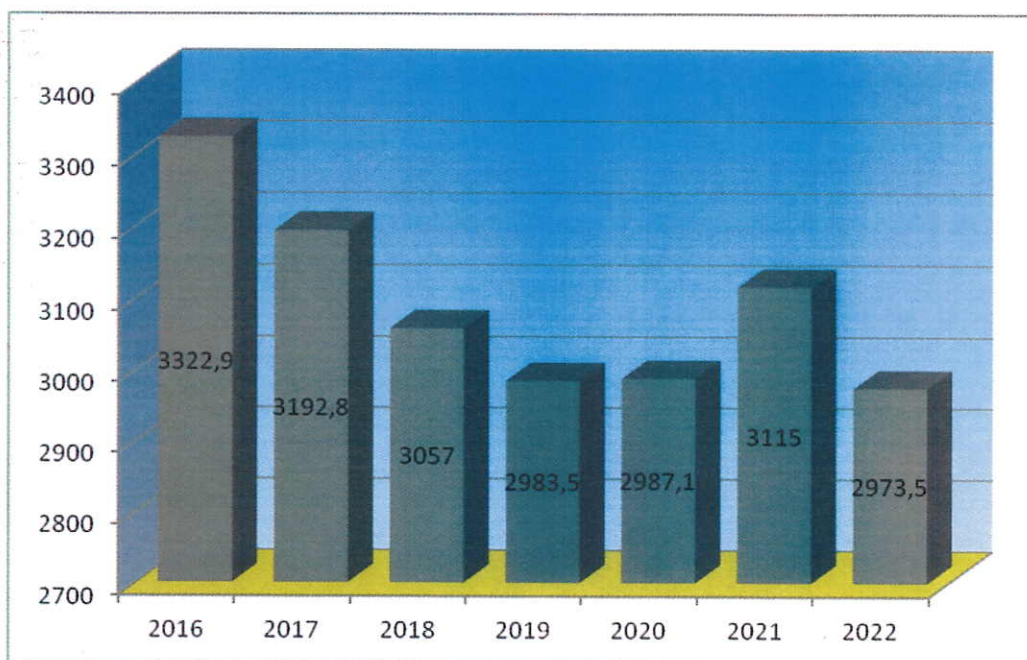
były to zarówno odpady zmieszane z terenu nieruchomości zamieszkałych, jak również niezamieszkałych (zakłady pracy, hotele, sklepy etc.).

Gminny system gospodarki odpadami obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe, właściciele nieruchomości niezamieszkałych z terenu gminy mają podpisane indywidualne umowy z podmiotami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie ze sprawozdaniami dostarczonymi do Gminy przez podmiot odbierający odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych ilość odpadów zmieszanych odebranych od mieszkańców w 2022 r. wyniosła 2973,48 Mg z terenu 5357 nieruchomości, była to ilość o 4,5 % mniejsza porównując do roku poprzedniego. Od pozostałych właścicieli nieruchomości, tj. od 269 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, odebrano 419,68 Mg, co stanowiło ilość o prawie 10% mniejszą niż rok wcześniej, związane jest to z wprowadzeniem obowiązkowej segregacji odpadów także dla tych właścicieli nieruchomości.

Rys. 3 Podział odpadów zmieszanych ze względu na rodzaj nieruchomości, z której są odbierane

Analizując wykres poniżej można zauważyć iż ilość odebranych odpadów zmieszanych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych (Rys. 2), zmniejszał się zwłaszcza na przestrzeni lat od 2016 – 2019. W roku 2020 ilość odpadów nieznacznie zaczęła rosnąć. Znaczący wzrost jednak można zauważyć w roku 2021, a to właśnie na rok 2021 przypadał szczyt pandemii wirusa sars-Cov2, i to właśnie w roku 2021 wprowadzono największe obostrzenia, w tym lock down. W roku 2022, ilość odpadów znowu wróciła do poziomu sprzed pandemii. Patrząc na słupki poniżej (nie uwzględniając zawirowań w roku 2021), od kilku lat ilości odbieranych zmieszanych odpadów, o kodzie 20 03 01, oscyluje w okolicach 3 tysięcy ton rocznie.

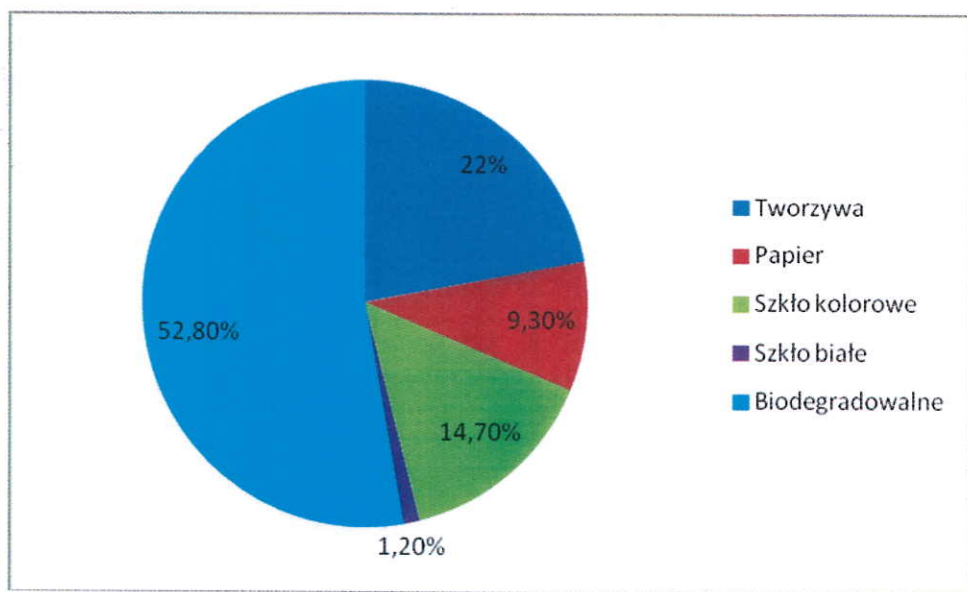
Rys. 4. Ilość odpadów zmieszanych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w latach 2016-2022 [Mg]

W roku 2021 z terenu nieruchomości zamieszkałych odebrano ponadto następujące ilości odpadów selektywnie zebranych:

Rodzaj odpadów	Tworzywa	Papier	Szkło kolorowe	Szkło białe	Biodegradowalne
Ilość [Mg]	387,84	162,98	259,48	21,02	930,30

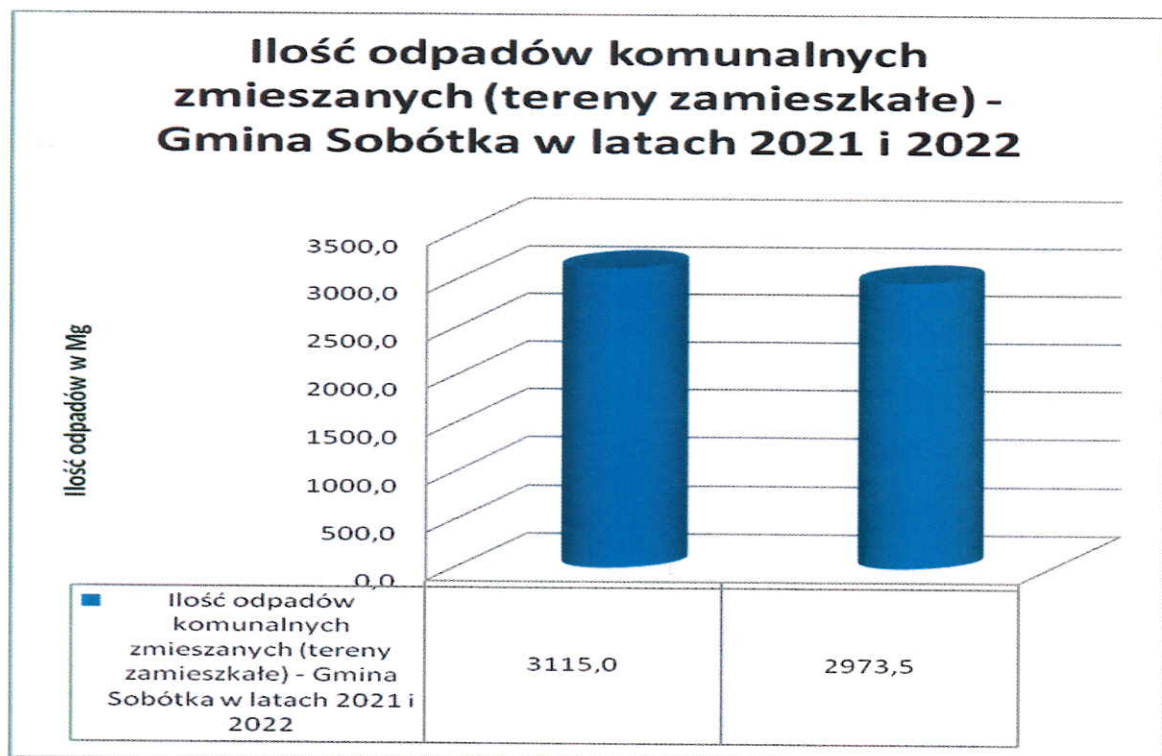
Tabela 1. Ilość selektywnie odebranych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w roku 2022

Dodatkowo w ramach akcji zbierania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, która odbywa się dwa razy do roku, zebrano 210,19 Mg odpadów wielkogabarytowych.

Rys. 5 Procentowy udział frakcji selektywnie zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych.

W roku 2022 z terenu nieruchomości zamieszkałych zebrano łącznie 2973,5 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Ilość odebranych odpadów zmieszanych od mieszkańców była o 4,5% mniejsza, porównując do roku wcześniejszego i wyniosła 141,5 kg/mieszkańca/rok. Podobnie jest z ilością odpadów segregowanych z terenu gminy – która w stosunku do roku poprzedniego jest niższa. Być może jest to wynikiem tego że rok 2021 był rokiem pandemii wirusa sars-COV2 i rokiem lockdown'u. W roku 2022 łączna ilość odpadów segregowanych i niesegregowanych, odebranych z nieruchomości zamieszkałych była o prawie 4,5% niższa niż w roku ubiegłym.

Mieszkańcy Gminy mogą również bezpłatnie przekazać selektywnie zebrane odpady do gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W ciągu roku 2022 na terenie PSZOK zebrano następujące ilości odpadów:

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	150101	18,66
Zmieszane odpady opakowaniowe	150106	6,01
Opakowania ze szkła	150107	4,08
Zużyte opony	160103	9,4
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice	200128	0,69
Tekstylia	200111	3,80
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione	200136	7,84
Odpady ulegające biodegradacji	200201	155,93
Leki	200132	0,01
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice	200128	0,69
Odpady betonowe oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	170101	158,63
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych elementów ceramicznych	170107	23,34
Metale	200140	1,70
Odpady wielkogabarytowe	200307	79,09

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie PSZOK w roku 2022.

10. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Całość odpadów zmieszanych odebranych na terenie gminy Sobótka (3395 Mg), została przekazana do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zawiszowie, Bielawie i Zabrze, gdzie poddano je procesom R12 i D13. Z odpadów zmieszanych po sortowaniu pozostało 2033,49 Mg odpadów, które przekazano

do składowania. Bioodpady odebranych z terenu gminy o kodzie 20 02 01 w całej ilości, tj. 963,31 Mg, zostały oddane do instalacji do Zawiszowa i Bielawy, gdzie poddano je procesowi kompostowania.

11. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2021 wyliczone wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2022 r. (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1530) wyniosły:

- 30,22 % - poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- 100 % - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

12. Masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Żadne odpady z terenu Gminy Sobótka w 2022 r. nie zostały przekazane do termicznego przekształcania.

Sporządziła: Anna Paradowska, podinspektor ds. gospodarki komunalnej w UMiG Sobótka

BURMISTRZ
mgr Mirosław Jarosz